

ONEINDIGHEID

20 september 1957

Goedenavond vrienden,

Daar klaarblijkelijk in deze zaal voor stads-evangelisatie minder belangstelling is dan voor kosmische bewustwording, zullen wij ons bij dat laatste houden.

Voordat wij beginnen, zou ik u toch in de eerste plaats wel willen wijzen op de bekende feiten. Wij zijn niet alwetend en wij zijn niet onfeilbaar. Wij hopen steeds meer te leren kennen en minder fouten steeds te maken. Tot de tijd, dat wij zover zijn gekomen en geen fouten meer maken, wordt er van u verwacht, dat u als heel nuchtere en verstandige mensen zelf probeert na te denken.

Nu staan wij voor het gelukkige feit, dat onze aanloopperiode voorbij is; de kritieke datum, 15 september is in de afgelopen week gepasseerd, de lichte stof mag een klein beetje meer van het programma verdwijnen en wij kunnen dan vanavond in ernst gaan beginnen. Het ernstige begin zal u misschien zo hier en daar wat moeilijk blijken. Maakt u zich geen zorgen, u krijgt de gelegenheid om over het onderwerp vragen te stellen. Het onderwerp is: Oneindigheid

Wij horen zoveel over eeuwigheid en oneindigheid, dat het (als) een van de eerste en belangrijkste punten noodzakelijk moet worden geacht, dat wij er een klein begrip ervan hebben. Nu kunnen wij natuurlijk onmiddellijk met feiten gaan komen. Wij kunnen gaan spreken over de grootte van het heelal, waar de wetenschap steeds maar weer nieuwe lichtjaren aan toevoegt en steeds nog verwacht de zaak verder uit te moeten breiden. Uiteindelijk, er ligt daar ergens een grens. Een oneindigheid is dit wel voor het menselijk voorstellingsvermogen, het is geen oneindigheid in werkelijkheid.

Als wij de andere kant uit willen, dan komen wij op een gegeven ogenblik bij een klein stukje metaal en dan gaan wij zeggen: kijk eens, daarin zitten ettelijke miljarden atomen. Daarin zitten nog veel meer miljarden electronen, protonen, onvoorstelbaar veel. Maar oneindig is dat aantal niet, het is bepaalbaar. Oneindigheid kan dus nooit worden gezien als een bepaling van realiteiten in stoffelijke zin. Een afstand kan niet oneindig zijn. Een hoeveelheid kan niet oneindig zijn. Niets kan eeuwig zijn van wat wij kennen.

Als wij het anders gaan zeggen, dan komen wij misschien verder in ons begrip. Wij stellen nu zo: wanneer je de sterren zou kunnen tellen - een onmogelijkheid, hoor -, dan blijkt ons, dat steeds nieuwe sterren geboren worden en andere verdwijnen. Er is een voortdurende wisseling. Indien deze wisseling, zolang het Al bestaat, voort blijft gaan, is van ons standpunt uit, het aantal oneindig. Wanneer wij zeggen: ik heb hier dat stukje metaal, zoveel miljard atomen, dat is eindig. Wanneer ik zeg: in elk atoom zien wij per seconde zoveel electronen teniet gaan, zoveel electronen ontstaan - een feitelijke werkelijkheid. Wij zien verder, dat in groeperingen en krachten daar voortdurend - zij het voor de mens traag, of buitengewoon snel - veranderingen plaats vinden. Wij kunnen wel weer zeggen: de hoeveelheid kracht, die in dat kleine stukje is, is voor ons oneindig, want er is noch een begin noch een einde vast te stellen van deze kracht op zichzelf. Daarmee hoop ik mijn eerste punt gemaakt te hebben. Eeuwigheid, oneindigheid is geen vaststelling van bestaande waarden, maar een vaststelling van onmeetbare krachten, waarvan het begin, of waarvan het einde nog onvoorstelbaar zijn.

Er is echter één zeer punt bij, een heel moeilijk punt. Want - zo leren wij, zo leren naast ons ook vele anderen - de mens kent de geest, ziel, en deze zijn oneindig. D.w.z. dat het begin van geest en ziel niet na te gaan is, niet te definiëren is, en ook het einde niet. Wij weten niet waarheen. De begrenzing wordt gegeven door ons voorstellingsvermogen. Maar zou dit "alles" omvatten, dan zou het nog onmogelijk blijken om te zeggen: hier is de geest begonnen, hier is de ziel begonnen en dáár zijn zij opgehouden.

Dat is een eerste begin. U zult begrijpen, dat oneindigheid in zichzelf ons betrekkelijk koud kan laten. U leeft hier en al bestaat er nu duizendmaal een oneindigheid: u leeft, u wordt ouder, u gaat over, begint een nieuw leven, enz. Al het materiaal, dat u hebt... Ach, zelfs de bergen worden langzaam maar zeker door de wind, het water, de atmosfeer geslepen, tot zij op de duur veel lager en veel stomper zijn dan voordien. Er zal een ogenblik komen, dat ook deze teniet gaan. Het idee "oneindigheid" hoeft ons niet onmiddellijk te interesseren in ons eigen bestaan in

de zin van waarde... Maar in de zin van krachten wordt het wat anders. Wanneer ik nu ga zeggen, dat er een oneindige kracht is, dan bedoel ik daarmee een kracht, die, hoe groot ook het onttrekken van krachten wordt, altijd nog steeds méér gaat geven. Dat is ook een van de principes waarop vele magische bereikingen zijn gebaseerd: dat elke kracht oneindig vergroot kan worden en dat uit bepaalde reservoirs steeds weer kan worden geput, zonder dat je er iets bij doet. Het is deze kringloop, die ons voor vanavond interesseert.

Wanneer wij zelf een poging doen, kracht uit het Oneindige, het Eeuwige, het Goddelijke, uit de Kosmos te trekken, wat gebeurt er dan feitelijk? Wij onttrekken kracht in één bepaalde vorm. Aan iets, niet nader te beschrijven, iets, dat alle krachten potentiëel in Zich draagt. Elke uiting van energie is terug te voeren tot die Oerkracht. Dan wordt het wel belangrijk. Want wij halen dus kracht uit het Goddelijke. Maar die kracht verandert van vorm en onttrekt zich op een bepaald ogenblik weer aan ons kennen.

Voorbeeld: u spreekt, u hoort mij spreken. Dit woord vervliedt. U hoort het wel. Zodra ik mijn mond houd, heeft een ander geluid de overhand. Wanneer ik nu vanuit mijn standpunt ga redeneren, is voor mij dit geluid opgelost. Maar ik heb een trillende beweging gegeven aan de moleculen van de lucht. Dus in die lucht wordt dit geabsorbeerd. Die absorbtie betekent een eigenschapsverandering van de lucht en misschien ook nog wel van andere waarden. Die eigenschapsverandering kan merkbaar worden voor ons allemaal, maar toch keert zij uiteindelijk terug tot weer één potentie van de Grote Kracht. En die potentie reëel maken voor onszelf, betekent nog lang niet, dat wij diezelfde potentie overal reëel maken. Ons eigen standpunt als mens, als geest, moet gericht zijn in de eerste plaats op ons leven en streven. Niet omdat wij egoïsten zijn, maar omdat wij eenvoudig niet verder kunnen denken.

Ik weet niet, of er hier liefhebbers zijn voor een miljoen, ik wil u graag een miljoen geven in centen, mits u het mij binnen een jaar uittelt. Dat is n.l. een onmogelijkheid. Uittellen dus, stuk voor stuk. Bij elke vergissing mag u nog opnieuw beginnen ook. Zo staat het met ons precies met die Grote Kracht. God zegt tegen ons a.h.w.: je kunt alle kracht krijgen, die je hebben wil, maar je moet ze tellen, je moet ze omzetten in een voor jou vatbare eenheid.

Zo kom ik dan eigenlijk tot het tweede deel van de Oneindigheid eigenlijk. Elke oneindigheid wordt eindig, indien het begrip niet in staat is het totaal van de Oneindigheid te aanvaarden en voor zichzelf te realiseren.

Dus, vrienden, oneindigheid is voor ons belangrijk als een krachtbron, die steeds door onze eigen realisatie vergroot kan worden. Nu zal ik verder de zaak maar zo stellen, dan maak ik het toch niet te ingewikkeld voor u: wanneer ik in staat ben het leven van een andere mens te begrijpen, dan ben ik ook in staat de krachten, die door dit begrip aan het Eeuwige onttrokken kunnen worden, voor mijzelf ook mede te onttrekken. Mijn begrip wordt groter, dus het voor mij begrensde deel van de begrensde oneindigheid, door mijn begripsvermogen begrensd, wordt groter. De potentie van de krachten, die mij ter beschikking staan, worden evenzeer groter. Naarmate ik zoek naar een groter begrip, naar een groter beleven, zal ik ook in staat zijn grotere krachten in en door mijzelf werkzaam te maken.

Nu echter komt er een ogenblik, dat je eigen wereld verandert. Met die verandering van wereld moet noodzakelijkerwijze verandering van het begrip "oneindig" gepaard gaan. Wanneer wij uitgaan van de stelling, die ik zoëven heb verkondigd, dat de Oneindigheid een Kracht is, dat wij uit die Kracht voor onszelf krachten putten, in zoverre wij in staat zijn een deel van die Kracht te begrijpen. Dan lopen wij onmiddellijk vast tegen ons "bewustzijn". Een stoffelijk bewustzijn is gebaseerd op stoffelijke waarden. De krachten, die u dus als mens zult kunnen onttrekken, zullen te allen tijde mede gebaseerd zijn op de stoffelijke grenzen, die u kent en aanvaardt.

Op het ogenblik, dat ik geestelijk vrij kom, door overgang bv., leef ik in een andere wereld. In die andere wereld gelden andere waarden, is er dus voor mijn bewustzijn een andere grens ontstaan. Ik beleef ook wel degelijk een deel van de Oneindigheid, ik gebruik die Kracht. Maar ik gebruik Haar anders, onder andere condities. Hieruit vloeit voort, dat de kracht, die de geest gebruikt, en die de bewust stof-gebonden geest gebruikt, verschillend zal zijn, misschien niet in geheel haar wezen, maar wel voor een groot gedeelte in haar betekenis, haar eigenschap en kwaliteiten.

Dan volgt hieruit tevens, dat de mens, die stoffelijk zich zou kunnen onttrekken aan het menselijk bestaan, voor kortere of langere tijd, en geestelijk - zonder stoffelijke herinnering - zou kunnen leven, daardoor toegang krijgt tot een andere kwaliteit van krachten, een ander soort kracht, dus ook een andere vorm van energie, krachtuiting, dan in stoffelijke vorm mogelijk is.

Dan volgt weer een conclusie. Wanneer ik beschik over twee soorten kracht, die gebonden zijn

aan twee wereldbegrippen, zal ik nooit in één wereld bewust zijnde, beide krachten gelijktijdig kunnen gebruiken.

Zo zal ik dus mijn eigen behoefte tot gebruik van Goddelijke Kracht, indien ik bewust leef, moeten delen in verschillende onderafdelingen die behoefte aan de kracht van de Oneindigheid hebben. Ik heb krachtens mijn bestaan, - dat is een axioma, een geloofspunt, geen dogma, - dat wij deel zijn dus van die Oneindigheid, en die Krachten van die Oneindigheid Zich in en door ons kunnen uiten. Dan zal ik in staat zijn, waar stoffelijk mijn vermogen faalt en ik een geestelijk bewustzijn heb dat zich van de stoffelijke beperking kan bevrijden, geestelijk kunnen werken met een Kracht, die mij dingen mogelijk maakt, die stoffelijk steeds onmogelijk zullen blijven. Een tweeledigheid van leven. Die tweeledigheid van leven houdt tevens in, dat ik door het gebruik van twee gebieden, die ik door bewustzijn begrens in de Oneindigheid, ook een groter potentiaal voor mijn eigenlijke bewustwording heb.

Dan rijst ons deze vraag: (een vraag waarvan wij menen de oplossing te hebben gevonden overigens) Wanneer ik stoffelijk toch weer een bepaalde wereld en daarmee gepaard gaande verlies, kan ik dan dit verlies geestelijk compenseren? Wanneer ik niet bevrijd van de stof geestelijk alleen kan werken, kan ik dan een compensatie vinden voor dit geestelijk potentiaal en krachten, deze mogelijkheid om geestelijk energie te putten en zo in mijn eigen wereld toch een ongeveer gelijk resultaat krijgen? Het antwoord erop ligt eigenlijk een klein beetje in de wereld van de sjamanen, van de tovenaars, van de magie over het algemeen. Elke voorstellingswereld begrenst immers een deel van het Oneindige voor onszelf. Wanneer ik een voorstellingswereld kan vinden, vreemd aan mijn wereld, maar stoffelijk beleefd en erfahrbaar, dan zal ik op mijn wereld daaruit krachten kunnen putten, die, gezien dezelfde begrenzingsmogelijkheid van bewustheid bestaat, actief kan worden gemaakt in mijn wereld.

Vraag: Het is, alsof ik dan in een andere dimensie ben?

Antwoord: U zegt: een andere dimensie. Een dimensie is een afmeting, een bepaling a.h.w. van een krachtsuiting in ruimte. Maar ik geloof, dat dat een beetje ver gaat. Dat wij het korter kunnen doen. Wij kunnen die dimensie voorlopig buiten beschouwing laten. Wij kunnen zeggen, dat elke reeks van denkbeelden in zich een eigen energie baart. Dat, wanneer iemand die energie juist richt, hij in en voor zijn eigen wereld (in het) algemeen, als normaal aanvaard dus, tot een prestatie komt. Hieraan kunnen wij ook aan toevoegen, dat een misvatting omtrent het gebruik van die energie voor het "Ik" allerellendigst kan zijn, dan word je, wat men noemt, krankzinnig. Die krankzinnigheid komt niet voort uit het feit, dat u een andere denkwereld kent naast het normale, maar wel uit het feit, dat u weigert om die abnormale wereld slechts als krachtbron te gebruiken.

U hebt allemaal wel gehoord van het bekende woord (gezegde), dat een waanzinnige en een genie nauwkeurig aan elkaar verwant zijn. Als wij dit nu in deze zin gaan beschouwen, dan wordt het u ineens duidelijk, wat ik heb bedoeld. De waanzinnige misbruikt zijn vermogen tot voorstelling zodanig, dat hij tot een niet-juiste uiting van kracht en potentie in zijn eigen wereld komt. Het genie daartegen droomt evenzeer, kent evenzeer voor het normale onwerkelijke werelden, maar put uit deze wereld van onwerkelijkheden, deze voorstelling, die een begrenzing is van een deel van de Oneindige Energie en Kracht van het Goddelijke, het vermogen om het gedroomde ten dele of geheel in zijn eigen wereld tot werkelijkheid te maken. Ik geloof niet, dat wij daarover als een dimensie hoeven te spreken.

Vraag: Als wij een zeker bewustzijn hebben van Zomerland, zouden wij dan de krachten daaruit evenzogoed als bron kunnen beschouwen voor ons werken hier?

Antwoord: Zover dus als uw stoffelijk bewustzijn een omschrijving draagt van dit Zomerland, kunt u het binnen dit voorstellingsgebied besloten kracht geheel aanspreken. U kunt dus uit die kracht energie putten.

Dan kom ik bij het laatste punt. Uitgaande van een kracht, die uit elke voorstellingswereld geput kan worden, is het dus mogelijk elke willekeurige voorstelling voor onszelf tot drager en bron van kracht te maken. Al het voorstelbare moet een potentie zijn binnen het geheel van de Schepping, het Oneindige, voor ons onbegrensbaar. Als zodanig kan elke voorstelling als krachtbron gebruikt worden, mits die kracht op de juiste wijze, dus als een positieve en actieve factor in eigen wereld en bestaan wordt geprojecteerd. Men noemt dit, wanneer de verschijnselen niet verklaarbaar zijn: magie. Wanneer zij normaal schijnen en niet verklaarbaar zijn: geluk. Als ik daar de herinnering van het medium zou moeten aanspreken, zou hij er waarschijnlijk "mazzel" voor zeggen... Het feit blijft, de naam doet er niets af, of toe, dat dus krachten, die wij zelf kunnen

aanspreken werkzaam worden in onze eigen wereld, indien ons voorstellingsleven maar steeds gebaseerd is op het gebruik van al, wat in ons bestaat, als een positieve factor in onze eigen wereld.

Dan zult u zich misschien afvragen, waarom nu vandaag ik met dit betoog ben begonnen. Dat wil ik u ook nog uitleggen. Er is een Steravond weer op komst. Zo'n avond betekent nu eenmaal een magisch handelen, waarbij bepaalde voorstellingswerelden worden gebruikt, die sommigen van u soms zelfs zeer vreemd zijn. Die voorstellingswerelden op zichzelf zijn van weinig belang. Belangrijk is slechts het feit, dat hetgeen binnen die voorstellingswereld aan Kracht aanwezig is, als een kenbare en tastbare energie geproduceerd kan worden, hier bv. bij u. Dat houdt ook in, dat ieder van u, die een voldoende concentratievermogen bezit, in staat zou zijn dezelfde Krachten voor zichzelf te doen ontwaken en wekken.

Daarmee heb ik u dan ook nog een kleine verantwoording gegeven. Wanneer er vragen zijn over het onderwerp, die u wilt stellen, gaat uw gang.

Vraag: Wanneer men gelooft in Jezus, of de heiligen, en daarvan een voorstelling heeft, kan men ook deze dus gebruiken als bron van Kracht en Licht?

Antwoord: Zelfs hoeft de voorstelling van de persoon niet scherp en duidelijk te zijn, mits de voorstelling van diens invloedsgebied dit wel is.

Vraag: Uit wat op een Steravond gebeurt, kunnen wij dus positieve krachten trekken, mits wij ons er een voorstelling van kunnen maken. Hoe is dit laatste mogelijk?

Antwoord: De moeilijkheid bij een Steravond schuilt voor sommigen van u hierin, (dat) gebruik wordt gemaakt van geestelijke voorstellingswerelden, die omschreven worden met stoffelijke namen, vandaar de reeks van aanroepingen, die u krijgt, bezweringen. Maar nu zullen wij dat eens om gaan zetten. U voor uzelf roept bepaalde gebieden, die omschreven zijn, van kracht, waarover u tenminste een idee hebt en intens aan gelooft. U doet dit met een volle overgave van uw wezen. U zendt die aanroep uit met het geheel van uw beschikbare kracht.

Dan hebt u daardoor de wil tot een bepaald resultaat gelegd ook in dat deel van de Goddelijke Kracht, dat omgrensd wordt door uw voorstelling. Hoe rijker het aantal voorstellingen is, hoe groter dus het deel van de mogelijkheden voor ons vatbaar binnen het Goddelijke door uw bewustzijn omschreven, hoe groter de potentie is van de Kracht, die u probeert aan te tappen. Hoe sterker uw eigen overtuiging is, hoe groter uw eigen behoefte, hoe groter ook de energie, die als gevolg daarvan voor u en uw doeleinden vrij komt.

Vraag: Ik heb nog steeds maar een vage voorstelling van de gebieden, waaruit die krachten komen.

Antwoord: En die voorstelling moet een zekere duidelijkheid krijgen, zij moet een kenbare begrenzing hebben. U zegt, dat die voorstelling wazig is. Zoek uit al die wazige beelden, die u in u draagt één ding, waaraan u intens en oprecht gelooft. Probeer u dit voor te stellen in zijn volle werking, zijn mogelijke resultaten bij verwerking in de stof e.d., dan verkrijgt u hierdoor een scherp omschreven begrenzing van het denkbeeld. Wanneer ik dit denkbeeld kan zien als deel van het Scheppende en dus mij daarop durf beroepen, als een deel van de Goddelijke kracht, heb ik datgene tot stand gebracht, waarover wij spraken.

Wanneer men aan Jezus gelooft, niet als een soort hypothetische offeraar binnen een magisch-kerkelijk ceremonieel, maar als levend iets, een levende Kracht; wanneer men zich verder voorstelt, wat die Jezus tot stand kan en zal brengen, ook mogelijk in onze eigen wereld, dan hebben wij, naarmate ons begrip zuiverder is, een groter vermogen gekregen om die Kracht af te tappen. Want dan is het gebied, wat ons ter beschikking staat, ook groter. Er is één beperking bij: wij kunnen die Krachten nooit gebruiken voor onszelf, want dan is de scherpste omschrijving, die wij geven, ons eigen "Ik" met zijn begeerten. Op dat ogenblik is voor ons niet meer mogelijk dit begrenzen van een deel van de Oneindigheid en voor onszelf daaruit te putten de kracht. Daarom moet het doel dus altijd liggen buiten de eigen persoonlijkheid. Het eigen "Ik" moet a.h.w. vergeten worden in het zoeken naar die Kracht. Vandaar, dat zowel in als buiten het christendom dingen gebeuren, die wel wonderen heten.

Vraag: Dan zul je dus positief denken, wanneer je je krachten niet voor je zelf houdt. Een kracht is dus altijd positief, of negatief.

Antwoord: Dat is niet altijd noodzakelijk. Wanneer ik een lading dynamiet heb, kan ik die gebruiken om een mijngang te openen en zo ook voor anderen mede delfstoffen naar buiten

brenge. Maar ik kan het ook gebruiken om anderen te vernietigen. In beide gevallen kan ik menen dit te doen voor het heil van de mensheid.

U zult mij echter toe moeten geven, dat het gebruiken van dezelfde kracht om de mens iets te geven positiever is dan het vernietigen van de mens. Elk vernietigen, zelfs elk bestrijden van het kwaad, is dus o.i. negatiever dan het bevorderen van het goede.

Voorbeeld: In verschillende tropische en subtropische gebieden is het de gewoonte om direct, wanneer het land geploegd is, ook te zaaien. Waarom doet men dat? Omdat dan het onkruid geen tijd heeft zich te ontwikkelen. Indien men zo handelt, zal het graan bv. even snel, maar krachtiger zich ontwikkelen, als het eventuele in de akker aanwezige zaad van onkruid. Het resultaat is, dat het onkruid verstikt, sterft, beperkt wordt door de overvloed van goed gewas. Maar wanneer dezelfde landbouwer op hetzelfde veld een week wacht na het ploegen en dan gaat zaaien, dan kan hij ervan verzekerd zijn, dat zijn oogst jammerlijk is, dat het grootste deel van zijn graan verstikt wordt door onkruid en andere planten, die in ontwikkeling dan een voorsprong hebben. Vanuit ons standpunt is het eerste geval positief, het tweede ten opzichte daarvan negatief. Schijnbaar is tussen de handelingen weinig verschil. Het ligt zelfs niet in de intentie, waarmee zij gebeurt, maar alleen aan het begrip waarmee dit gebeurt. Menigeen, die geen begrip heeft van de werkelijke waarden in de wereld, zal vaak kwaad doen, terwijl hij toch werkelijk meent goed te doen. Degene echter, die weet, wat hij tot stand wil brengen, zal echter over het algemeen positief zijn, wanneer hij het door hem als ook voor anderen goed erkende onmiddellijk en met al zijn krachten tracht te bevorderen. En wel altijd, overal, waar en wanneer dit mogelijk is.

Ik hoop, dat ik erin geslaagd ben de eenvoud van woorden te paren aan een diepte van inhoud. Ik geef het woord over aan de volgende spreker, die nu over uw eigen onderwerp zal gaan spreken. Goedenavond.

WEERLOOSHEID OF VERDEDIGING

Goedenavond vrienden.

Wat is uw onderwerp voor hedenavond?

Voorstel: Weerloosheid, of verdediging. Volgens de Bijbel heeft Jezus de weerloosheid gepredikt. Toch gevoelen wij in ons de drang onszelf en anderen te verdedigen. Hoe ziet u deze kwestie?

Mag ik beginnen te betwijfelen of Jezus een volledige weerloosheid heeft gepredikt? Wanneer Jezus erover spreekt dat Hij niet is gekomen om de vrede te brengen, maar het zwaard, de strijd, dan geeft Hij m.i. toch daarmee aan, dat Zijn leer er niet een van weerloosheid is. Wanneer je volkomen weerloos bent, dan vecht je niet, ken je geen strijd. Weerloosheid is dus in dit geval eigenlijk een verkeerde uitdrukking.

Gandhi was niet weerloos. Hij heeft gepredikt de onthouding van alle kwaad, van alle niet aanvaardbare dingen. Nu mag u over hem en zijn politiek denken zoals u wilt, maar ik geloof, dat hij met zijn eenvoudige leerstellingen van gelijkheid en onthouding van het kwaad de vrijheid heeft kunnen bereiken van het zuidelijk deel van Azië, die verschillende Maharadja's gewapenderhand toch maar niet hebben kunnen winnen.

Weerloosheid zie ik als een: "Vooruit, sla mij maar dood, doe wat je wilt." Deze weerloosheid is dus een krachteloosheid. Van mijn kant zou ik haast willen zeggen: "Iemand, die werkelijk weerloos is in de wereld, is maar een grote sufferd." Een ieder heeft middelen om zich te verdedigen, iedereen kan op zijn manier de baas worden, wanneer dat werkelijk nodig is. Maar de strijd waar het om gaat, is een strijd die niet in hoofdzaak wordt gevochten tegen anderen.

Iedereen zegt: "Er bestaat zoveel kwaad en geweld op de wereld." Datgene nu, wat naar uw idee weerloosheid is, kunnen wij heel eenvoudig om gaan zetten in termen van de moderne tijd. Wanneer iemand met een knuppel slaat op iets, dat weerstand geeft, dan breekt of wat geslagen wordt, of de knuppel, mits de kracht intens genoeg is. Wanneer iemand op een stuk zacht rubber slaat, dan geldt, hoe harder hij slaat, hoe groter de kans wordt, dat hij zichzelf buiten westen slaat. Op het ogenblik, dat ik een weerstand vorm tegen een ander, (en) zeg: "Dat is kwaad en dat zal ik eens even uit gaan roeien", wordt het voor mij en het goede gevaarlijk. U kent misschien wel dergelijke ijveraars. Zij zeggen: "Dit is goed en als je dat niet doet, snijd ik je nek

af." Dergelijke mensen maken zichzelf vijanden. Omdat men hen gaat haten, haat men ook het goede, waarvan zij spreken, ook al begrijpt men helemaal niet, wat het is.

Dergelijke mensen zeggen bv.: "Wij beogen de welvaart voor iedereen. Geef mij dus eerst maar eens al je centen. Wil je het niet geven, dan neem ik ze." Het is geen wonder, dat iemand, die zo te keer gaat, vijanden heeft. Het goede, wat in hun systeem kan liggen, wordt dan eenvoudig verworpen, omdat men hen haat.

Als Jezus had gezegd: "Wij, Christenen, gaan een grote opstand maken. Ieder, die niet wil geloven aan de ene God en aan de Liefde Gods, die maken wij af..." Zo van, geloven zij niet, allemaal dan maar een stengun en er op af... Weet u, wat dan het gevolg zou zijn geweest? Een soort religieuze dictatuur. Iets dergelijks is er op aarde trouwens verschillende keren geweest. Maar het gekke is, dat de ideeën, die een dergelijke dictatuur wilde vernietigen, alleen zijn blijven voortbestaan.

Voorbeeld: Kabbalisten en alchemisten hebben altijd aan hun leerstellingen vast weten te houden. Toch waren deze leerstellingen lang niet altijd in overeenstemming met wat de kerk in die dagen goedkeurde. Maar wat deden zij? Zij accepteerden die kerk om het goede daarin. Wat zij als kwaad daarin zagen weigerden zij voor zich te aanvaarden. Dus, wij kunnen dit persoonlijk niet aanvaarden, wij bestrijden het niet, maar weigeren het in de praktijk te brengen.

De kerk heeft degenen onder hen, die zij konden betrappen, natuurlijk willen bekeren op de bekende manier, u weet wel: de mensen hier op aarde alvast de hel bezorgen in de hoop, dat zij daardoor tenminste geestelijk de hemel nog zouden kunnen halen. Dit is geen cynisme van mij, alleen maar een vaststellen, hoe de zaken voor de alchemisten e.d. (er voor)stonden. Het is echter niet het punt waar het mij om gaat. Het vreemde is dit: de leringen van die alchemisten, kabbalisten en occultisten uit die oude tijden bestaan vandaag nog. De mysteriën, die de kerk dacht te hebben uitgeroeid in bloed en geweld, bestaan nog. Niet de gehele kerk van Rome was hiervoor aansprakelijk, maar alleen het domste en slechtste deel ervan.

Weet u, waarom deze leringen nog bestaan? Omdat degenen, die ze beleefden, waren wat u - verkeerdelijk - weerloos noemt. Omdat zij niet streden tegen anderen. Zij streden tegen hun eigen "Ik". Zij wilden hun principes begrijpen en kennen. Zij streden in zich voor de waarheid. Zij zochten naar de Steen der Wijzen. Zij wilden heel de wereld met haar gedachten en geloof met rust laten, als hen maar de vrijheid werd gegeven op hun eigen wijze te leven en zo aan het geestelijke bestaan a.h.w. gestalte en vorm te geven. Pas wanneer de persoonlijkheid werd aangetast, waren zij in hun weerstand tegen het kwade - niet de wereld - hard. Daardoor kon men wel hun persoon vernietigen, maar niet de leer en de kracht, die zij daaruit hadden geschapen. Zo komt het, dat vandaag vele geheimscholen nog steeds een beroep doen op de oude wijsheden, die door vele martelaren werden beleefd en verkondigd.

Wanneer Jezus Zich met geweld tegen de Romeinen had gekeerd, dan was Hij misschien een Heerser van de wereld geworden, een Messias in de zin waarin de Joden Hem in die dagen voor achtten, een soort partisanenleider, een ieder, die Hij had overwonnen, zou Zijn leer verworpen hebben terwille van het geweld, dat namens die leer hem was aangedaan. Hij zou dan niet een blijvende leer, het christendom, gesticht hebben, maar alleen een tijdelijke staat met eigenaardige filosofische, of religieuze opvattingen. Een staat, die geboren uit geweld, ook in voortdurende haat tegen de buitenwereld zou moeten leven om door die buitenwereld evenzeer gevreesd en gehaat te worden. Jezus heeft dit niet gedaan. Integendeel.

Hij heeft als het ware gezegd: "Dood Mij maar". Maar daarin was hij niet weerloos. Hij was veel sterker dan Zijn tegenstanders. Door Zich consequent te houden aan al, wat Hij leraarde en Zelf geloofde, overwon Hij het brute geweld. Waar is Jeruzalem met zijn tempel? Waar zijn de groten van die dagen? Waar is Kaiphas, waar is Pilatus gebleven? Waar zijn hun gedachten nu? Waar is het Romeinse wereldrijk? Al dezen zijn vergaan, maar de leer, die Jezus heeft gegeven, Zijn geestelijke Kracht, leeft voort. Vreemd, onbegrijpelijk vooral voor de mens, die meent, dat sterkte en geweld gepaard gaan, dat stoffelijke weerbaarheid de grootste noodzaak is.

Er is een tijd geweest, dat de Mongoolse horden een grote inval deden in Indië. Zij waren gewend aan kale vlakten, wilde bergen, grote afstanden. Van de luxe en vredige overdaad van de dalen van Indië, van het dal van de Ganges wisten zij niets af.

Veel vorsten hebben zich tegen hen verzet en veel steden zijn vernietigd. Maar er waren ook enkele wijzere vorsten bij. Want wanneer de overmachtige Mongolen kwamen, werden zij eerbiedig ontvangen. Zelfs indien zij bloed stortten, onrecht pleegden, plunderden, verzette men zich niet. Het eigenaardige is nu, dat de heerser van de Mongolen zijn troepen op de duur terug

moest trekken, omdat zij te veel werden opgenomen in de sfeer van de beschaving, de denk- en leefwijze van dit Zuiden. Hij verloor niet door de tegenstand, die hem werd geboden, maar door de schijnbare weerloosheid, die in feite een innerlijke kracht was. Hij verloor door het vasthouden van de overwonnenen aan eigen leven, eigen geloof, zonder ooit de anderen ook maar een werkelijk verwijt te maken van hun ruwheid en hun fouten. Weerloosheid op deze wijze vraagt offers, maar biedt daardoor een grote compensatie. Werkelijke weerloosheid echter is dwaasheid. Want dit betekent je werkelijk geheel overgeven aan de wil en gedachten van een ander.

Voorbeeld: Stellen wij, dat het rode leger opmarcheert en Nederland voor kortere, of langere tijd onder dat regime komt. Er zijn dan twee methoden, die op weerloosheid lijken. De eerste is schijnbaar, de tweede betekent een werkelijke weerloosheid. In het eerste geval zal de mens het bestuur accepteren, maar hij blijft zichzelf ondanks alles en ten koste van alles. Hij blijft een Europeaan in geloven, denken en handelen met zijn typisch vertrouwen in redelijke vrijheid van handelen, enz. Hij aanvaardt zijn tegenstanders graag. Desnoods gaat hij als vriend met al die mensen om, alleen laat hij zich niet bekeren. Hij bestrijdt niet, maar aanvaardt ook niet. Hij toont door de praktijk van eigen wezen en leven, dat je ook met andere denkbeelden, een goed en gelukkig mens kunt zijn. Deze mens is schijnbaar weerloos, maar in feite is hij sterker dan zijn tegenstanders. Hij wordt niet gebroken. Integendeel. Hij heeft in zich de kracht om de haat te overwinnen en de vijand tot een vriend te maken, die hij kan opheffen, tot hij ook zijn gelijke is. Zo versterkt hij zich en zijn eigen wereld. Niet door de vijand te doden, maar (al) overtuigende de vijand aan zijn kant te brengen en tot bondgenoot te maken.

In het tweede geval zegt iemand: "Zij zijn er en wat kunnen wij er aan doen?" Hij moet, zoals dat gebruikelijk is, een lezing gaan bijwonen over het decadente kapitalisme. Veel van wat er gezegd is, is waar. Alleen de wijze, waarop de feiten samen worden gevoegd, klopt niet. Deze mens nu is niet sterk in eigen denken en leven. Hij laat zich overrompelen, gaat denken: "misschien hebben zij wel gelijk", in plaats (van zich) te realiseren, dat de aanvallen zijn gericht op de fouten van de mensen. Dan gaat hij denken. "Het principe moet wel fout zijn geweest, want ik heb toch zoveel fouten niet gemaakt." Die mens wordt dan communist, staat op de duur actief in het kamp van de vijand. Is zo iemand schuldig? Staatsrechtelijk natuurlijk wel. Maar in feite geloof ik, dat de grote weerloosheid, het gebrek aan werkelijke inhoud, hier aansprakelijk moet worden gesteld en daardoor de nederlaag een feit is geworden.

Je moet de moed hebben soms stoffelijk weerloos te zijn. Niet omdat je er de kracht, of de levensinhoud voor hebt, maar omdat je zonder het geweld, zonder de gewelddadigheid, door je aanvaarden en toch jezelf gelijk blijven, altijd sterker bent dan ieder ander.

Wanneer Gandhi eenmaal een gewapende opstand zou hebben veroorzaakt, zou men hem en zijn volgelingen eenvoudig hebben neergeschoten. Hij zou ook dan een martelaar zijn geweest, maar zijn naam zou spoedig vergeten zijn geworden. Neen, hij liet zich rustig gevangen nemen voor dingen, die geen feitelijke schuld, geen gewelddaad waren. Hij protesteerde niet daartegen door zijn volgelingen - die dat heus wel gedaan zouden hebben -, te zeggen: "Bestorm de gevangenis." Hij zei: "Wanneer het onrecht zo groot is op die wereld, kan ik daar niet meer in leven. Zolang dit onrecht voort bestaat, zal ik mij niet voeden." Hierdoor behaalde hij niet een enkele beperkte overwinning in een klein gebied, maar werd over heel de wereld bekend. Hierdoor werd hij internationaal tot de kracht van veel vrijheidsbewegingen. De kracht van een verwijt tegen het kolonialisme en bepaalde vormen daarvan namens alle koloniale gebieden. Wij hoeven voor onszelf niet te zeggen: dit was goed, of kwaad. Wel kunnen wij zeggen: de weerloosheid van Gandhi was in feite een grotere weerbaarheid en een grotere kracht, dan er ooit in geweld had kunnen liggen.

Wanneer u dat van mij kunt aanvaarden, dan is er hier eigenlijk geen vraag. Dan is er geen strijd. Dan kunnen wij zeggen: de grootste weerbaarheid ligt in de beheersing van onszelf, waardoor wij de haat, die ons tegemoet komt verminderen; gelijktijdig voor onszelf, door te leven, wat wij willen zijn, ten kost van onszelf, (waardoor) het begrip voor ons leven en wezen bij anderen vergroot. Er zal nooit één kracht zijn, of zij communisme heet, of iets anders, die in staat zal zijn blijvend de wereld te veroveren. De bewijzen hebt u ervan gezien. Als u het niet gelooft, denkt u maar even terug aan de Duitse periode. Toen had u de ondergrondse. Maar je had ook de Maquis (Franse verzetsbeweging; Red.), overal partizanen, overal was er verzet. Rusland, de opstand in de Oekraïne, waar u weinig van hebt gehoord. De grote opstanden in de kampen (in) Sibirië en ook de laatste opstand van de z.g. vrijen, die daar naar de kolchozen werden gebracht. De opstand in Polen, de onderdrukte opstand in Hongarije. Het verzet in Roemenië. Ik noem er maar

een paar. Zo zal het altijd gaan. Zodra er een geweld achter zit, verlies je. Een Amerikaan, die zegt: "Ik moet hier een vliegtuigbasis hebben en ik zal ook doorzetten, dat ik hem krijg", heeft zich een vijand gemaakt. Maar de Amerikaan, die zegt; "Wat is er een rommel bij jullie, ik zal even helpen opruimen", die heeft ongeacht het respect, dat men heeft voor zijn moederland, of heeft voor zijn soort van sociale inzichten en beschaving, voor zichzelf eerbied gevonden. Met die eerbied, die hij voor zichzelf wint: het begrip, het meevoelen, ook aanvaarding. Geloof mij, één goede Amerikaan in Azië kan betekenen, dat een heel dorp, ja, misschien een hele provincie, zich begint te verzetten tegen de communistische invloed. Zo goed als één goede Rus kan betekenen, dat men de Russen aanvaardt en accepteert.

Eén goed mens zonder gewelddadigheid, overtuigd van de juistheid van zijn eigen levensopvatting, bereid om er alles voor in te zetten en te offeren, strevend voor het welzijn van de mensen, is krachtiger dan de grootste propagandamachine, is uiteindelijk sterker dan tanks, ja, zelfs sterker dan atoombommen. Een atoombom kan misschien een gebied kaal maken, zodat er honderden (jaren) niet geleefd kan worden, maar een mens die met zijn overtuiging, schijnbaar weerloos misschien, maar sterk in zichzelf en zijn geloof, sterk in zijn wijze van leven, zijn benadering van de mens in vrede, (bij) anderen respect gewinnen doet... Het hoeft geen medestanderschap te zijn, alleen maar respect, die heeft iets geschapen, dat in veel sferen doorbestaat, wat een actief bestanddeel van de bewustwording van velen zal zijn. Deze heeft dus meer bereikt.

Vrienden, geweld mag soms voor ons, als verdediging desnoods alleen, aantrekkelijk zijn, maar op het ogenblik, dat wij het geweld gebruiken, onverschillig waarvoor, zelfs, wanneer het erom gaat ons en onze rechten te verdedigen, dan scheppen wij haat, dan scheppen wij een weerstand, die ons zal dwingen op de duur hetgeen waarvoor wij vechten, te verloochenen. Er zijn mensen, die hun leven hebben opgeofferd, gevochten hebben voor de vrijheid van hun volk. Zij hebben zo hard gevochten en zich zoveel vijanden gemaakt, dat de vrijheid wel moest worden beperkt, opdat de idee kon blijven voortbestaan. Zij hebben uit hun strijd voor vrijheid een gevangenis gemaakt voor zichzelf en voor anderen. Laten wij toch nooit in die fout vervallen, zelfs voor verdediging: geen geweld.

Onze verdediging is niet een werkelijke weerloosheid, maar een schijnbare weerloosheid, waarbij wij ons zelf overwinnend de kracht vinden om onze vijand te accepteren als vriend. Christelijk gezegd: het moet eigenlijk zover komen, dat wij net als Jezus alleen maar een droevig verwijt hebben. Zoals Jezus zei tot Judas, "Verraad men dan de Zoon des Mensen met een kus?" Zo moeten wij kunnen zeggen: "Ja, vriend, was dit dan nodig?" En meer niet. Zonder haat. Als het ware het onrecht vergevende, maar blijvende sterk in ons zelf, dat wat wij zijn. Het is de enige manier vrede te scheppen op de wereld, om voor onszelf bewustwording te vinden. Kortom, om in de wereld èn stoffelijk èn geestelijk een juiste plaats in te nemen. Niet zo groots misschien als met geweld mogelijk zou zijn, maar beter en bestendiger, eeuwiger, opdat zij niet alleen beperkt wordt tot een korte fase van stoffelijk bestaan, maar altijd weer een bevestiging in ons hele wezen zal zijn in elke wereld en in elke sfeer.

Vraag: Voor een alleenstaande mens kan ik mij dit voorstellen, maar als je aansprakelijk bent voor vrouw en kind, kan men je hierdoor dwingen.

Antwoord: Ik kan niet goed begrijpen, hoe u die vraag eigenlijk bedoelt. Laat ik dat erbij zeggen: hoe kan men mij dwingen tot iets? Men kan mij niet dwingen. Verhongerden van vrouw en kinderen? Goed. Laten wij het eens logisch ontleden. Nu op het ogenblik verhongeren je vrouw en kinderen niet. Voorbeeld: Een dictatoriale staat. Een man wordt gezegd: "Nu ga jij naar het front en vecht. Als je dat niet doet, laten wij je kinderen en vrouw verhongeren." Nu kan die man natuurlijk gaan vechten. Maar is hij daarmee zeker, dat zijn vrouw en kinderen niet verhongeren? Integendeel. Hij vergroot hun leed, omdat, mits hij eerlijk geleefd heeft, zijn vrouw en kinderen zullen begrijpen, wat hen beweegt, en zij liever de nood zullen aanvaarden, het risico zullen aanvaarden, dan een volkomen verloochening van een leven te zien. Het betekent, dat je man eigenlijk je man niet meer is. Dat je vader een wezen is, dat zichzelf verraadt. Dat is misschien - stoffelijk gezien - heel aardig, maar wat dat psychologisch alleen al eigenlijk betekent, beseft men maar al te weinig.

Dus deze man zegt: "Ik ga niet naar het front". Hij wordt gedood, maar hij heeft voor zichzelf volledig verantwoord geweigerd. Hij heeft geen haat, zelfs niet tegen degenen, die hem doodschieten. Hij accepteert het. Hij zegt: "Goed, in jullie ogen ben ik fout, maar ik weet, dat ik goed ben." Denkt u, dat deze mens geestelijk niet meer dan in staat zal zijn om zo'n gevaar van verhongeren te voorkomen? De mensen zien verantwoording als iets stoffelijks, iets als

voldoende geld voor het huishoudboekje, zodat er regelmatig betaald kan worden. Zij zien verantwoordelijkheid als een soort van vechten ervoor. Dan zijn zij toch fout. Wanneer wij nu eens gaan spreken in een geestelijke zin. Moeten er dan mannen en vrouwen zijn, die een onderling contract aangaan, waarbij de één zegt: "Ik zal vechten voor je" en de ander zegt: "Ik zal doen, alsof ik je gehoorzaam." Het moet zijn: twee wezens, die elkaar vinden en zeggen: "Wij gaan stoffelijk, maar ook geestelijk vereend voor onszelf zoeken naar het goede en het geluk en de volmaaktheid."

Als u dat zo eens bekijkt, dan zou dus een vechter, in de zin, waarin u dat bedoelt, "omdat je verantwoordelijk (bent) voor vrouw en kinderen" eigenlijk betekenen - bewust of onbewust - "een band breken". Dan zou dat betekenen: het hele doel van je leven, de inhoud van je samenzijn vernietigen. Wanneer er van enig geestelijk bewustzijn sprake is, kan dat zeker niet gelden. Bovendien vergeet men wel eens, dat vechten ook zijn nadelen heeft.

U spreekt van de verantwoordelijkheid t.o.v. vrouw en kinderen. Nederland ging in 1940 de oorlog aan en heeft toen gevochten. Rotterdam is daar de getuige van geweest. De vraag blijft nu: "Wie hebben beter gehandeld?" De Denen, die a.h.w. de overrompeling geaccepteerd hebben en toch zichzelf wisten te blijven, of de Nederlanders, die in hun verzet om hun haardsteden te verdedigen, tijdelijk vele haardsteden hebben vernietigd en zo voor zichzelf een treuriger lot hebben bestemd dan nodig was.

Het is maar een vraag. Achteraf is dit gemakkelijk te zeggen: toen, menselijk geredeneerd, was het nodig om te vechten. Ik geef het graag toe. Maar kijk de gevolgen na, zie ze goed in het oog. Zou er gespletenheid in het Nederlandse volk zijn geweest, wanneer men op die manier had geaccepteerd? Neen. Zou er dan zoveel strijd en ellende in Nederland zijn geweest? Neen. Integendeel. Nederland heeft nu, of u dat weet of niet, zeker bij de Duitsers een zekere haat gewekt, een zekere minachting. Wanneer Nederland zichzelf geheel was gebleven, dan zou het ongetwijfeld elke troep, die terug ging naar Duitsland uit Nederland, hebben laten gaan met een begrip van democratie, met een begrip van andere waarden. Het heeft niet zo mogen zijn. Nederland heeft in zijn dwaasheid vaak meer de oorlog versterkt dan verzwakt. U moet mij niet kwalijk nemen, dat ik dit voorbeeld erbij haal. Maar ik probeer u duidelijk te maken, hoe zelfs historisch in grote lijnen is gezien, dat de verdediging terwille van een verantwoording lang niet altijd het goede, het beste is.

Ik wil nog verder gaan. U herinnert zich misschien wel de Albigenzen, die voor een groot gedeelte uitgeroeid zijn, zo niet helemaal. Waarom zijn zij uitgeroeid? Omdat zij in zich niet de kracht vonden om zich te onderwerpen aan een meerderheid en toch zichzelf te blijven. Zij gebruikten dezelfde leuzen van vrijheid, een verkeerd begrepen leuze van vrijheid, die zoveel volkeren hebben gebruikt en zoveel sekten, en hebben gezegd "Wij willen vrij zijn om te leven, zoals wij willen. Wij willen de baas zijn." Zij hebben gevochten en zijn onder gegaan. Toch was veel van wat zij hadden goed. Dat goede zou overleefd hebben, wanneer zij zichzelf waren gebleven en zich hadden onderworpen. Ja, misschien zouden zij daarmee een totale renaissance, lang vóór de hervorming van het christendom, hebben kunnen betekenen in Frankrijk en Italië, waarschijnlijk over de gehele wereld.

Ik geloof, dat ik met deze argumenten, die toch zuiver stoffelijk logisch zijn, die historisch controleerbaar zijn, duidelijk heb gemaakt, dat over het algemeen, zelfs als verantwoording tegenover je naasten, de strijd gevaarlijker is dan het accepteren in gelijkmoedigheid en het slechts weigeren, datgene te doen, wat niet past in je eigen concept van leven. Zonder haat.

Ik heb misschien duidelijk kunnen maken, waarom ik persoonlijk het verantwoordelijker acht om in deze acceptering van anderen jezelf te blijven, dan jezelf in een verweer te stellen tegenover een ander en daardoor uiteindelijk zijn gelijke te worden. Soldaten met geheel verschillende idealen worden in een oorlog aan elkaar gelijke: primitieve mensen. De idealen maken er geen werkelijk verschil van uit.

Maar iemand, die het geweld van de oorlog over zich heen laat gaan, kan zijn beschaving houden. Daar kunt u voorbeelden van zien in Frankrijk, waar niet-combattanten (niet-vechtenden; Red.), die meerdere malen beide troepen voorbij zagen trekken, die al hun vrienden en bekenden zagen vallen, een beschaving, een geestelijk inzicht, een verantwoordingsbesef wisten te behouden, dat geen van de strijdende groepen had. Niet voor niets dat zij altijd de (generale) staf achter de troepen leggen, niet alleen voor veiligheid, maar ook opdat zij niet helemaal (zouden) worden meegesleurd door de beestachtigheid die uit de strijd voortkomt. Strijd, vrienden, is haat zaaien. Haat zaaien betekent ook haten. Haten betekent een ondergang van je eigen geestelijke en moreel bestaan, een bedreiging van alle geestelijke en morele waarden in je omgeving.

Opmerking: Ik ben het niet helemaal eens met die strijd van de Albigenzen. Dezen moesten vernietigd worden, daar anders (voor) de katolieke kerk de ondergang dreigde. Zij verdedigde een groot geestelijk goed.

Antwoord: Ik geef direct toe, dat het voor de kerken noodzakelijk was om hier te vuur en te zwaard te vernietigen. Maar als je Albigen van binnen bent en je beantwoordt uiterlijk aan dat, wat men van een Christen kan verlangen, zover dat niet onmiddellijk strijdig is met je eigen geloof... En dat was niet eens zo heel veel, het zou niet eens opgefallen zijn, dan zouden de Albigenzen zijn opgegaan in het christendom, maar door hun intenser beleven van Jezus' leer ongetwijfeld, een voortdurend verwijt geweest zijn voor bestaande toestanden en zo dus het christendom van onder af aan opgebouwd hebben in een juiste richting. Door hun verzet, door het niet mee kunnen geven a.h.w., door het hard zijn in hun geloof, zijn zij ondergegaan.

Dan kunnen wij spreken over grote belangen. Geloof mij: ik ben zeker niet gesteld op absolutistische systemen. Niet omdat ik ze op zichzelf verwerp, maar omdat ik daar geen zin in zie. Er zit geen geestelijke vooruitgang in. Toch, wanneer morgen hier - het is misschien heel gek, dat ik het zeg - de Amerikanen binnenrukken, dan zeg ik: gehoorzaam de Amerikanen, zolang hun bevelen hun (u?) niet vervreemden van hetgeen uzelf voelt, wat goed is... Als de Russen komen? Dan zeg ik precies hetzelfde. Strijd niet met de wapens en zaai geen haat, doch leer begrijpen, blij uzelf gelijk, help door uw begrip de ander, de strijder, die verblind is door zijn haat, door zijn emoties, tot een begrip van mens-zijn, dan zult u een grotere overwinning behaald hebben dan anders mogelijk is.

Vrienden, ik wens u allemaal een erg prettige pauze, dan kunt u meteen beginnen bij het koffieloket het geleerde in de praktijk te brengen. Hoe minder u dringt, hoe minder vlekken er komen, hoe gauwer u geholpen bent. Let u maar eens op - en dit is waar - dit is de praktijk van de rechten van een ander accepteren zonder eigen doel op te geven.

Goedenavond.

MEDEDELINGEN EN VRAGEN

Goedenavond, vrienden,

Gezien het feit, dat onze broeder, die meestal de esoterische lessen geeft, op het ogenblik nog niet direct beschikbaar is, zou ik graag een kort ogenblik uw aandacht willen hebben voor de volgende punten. In de eerste plaats, zoals u weet, wordt een Steravond gehouden op de volgende vrijdag. Hierbij moeten wij wel verzoeken om stilte in de zaal gedurende een pauze eventueel. Een achter elkaar afwerken zal eventueel in aanmerking (komen), indien het bestuur daar (zo) over beschikt, ook in beschouwing worden genomen onzerzijds.

Verder het volgende. Deze avond wordt aanmerkelijk vroeger beëindigd dan een gewone bijeenkomst.

Verder wil ik erop attent maken, dat een vragenrubriek pas over twee weken wordt gehouden. Ook moet ik uw aandacht vestigen op het feit, dat drie werken van heden gerekend onze vriend, die kort geleden zijn visie heeft gegeven omtrent ruimtelijke problemen, werking van andere planeten enz., wederom aanwezig zal zijn. Daarna zal hij waarschijnlijk niet in staat zijn tot u te spreken tot januari. Ik ben op het ogenblik (bereid) enkele vragen kort te beantwoorden, mits u mij toestaat de beantwoording te beëindigen op het ogenblik, dat de spreker zelf aanwezig is.

Vraag: Hoe komt het, dat, waar volgens het boekje "Borgia" in de sferen geen zon bestaat, men daar toch astronomische waarnemingen kan doen?

Antwoord: Het gehele sterrenstelsel heeft uitstralingen, die niet alleen licht zijn. Elke ster heeft haar eigen kwaliteiten en is als persoonlijkheid kenbaar. Deze persoonlijkheden en hun stralingen - ofschoon als licht niet zichtbaar - zijn voor ons volledig waarneembaar. Ook de zon zelf, maar zij treedt niet meer op als de enige lichtbron met dag- en nachtwisseling als op aarde. In de plaats daarvan kennen wij een ander soort Licht, dat permanent is.

Vraag: In de vorige lezing zei men: "Wij slaan Jezus Christus ook zeer hoog aan", dus niet onmiddellijk onder God?

Antwoord: Wij zien Jezus als mens. Mens-zijnde heeft Hij door Zijn overgave aan wat Hij ervoer als de Goddelijke Kracht in Zichzelf het Christus-zijn bereikt. Door dit bewustzijn is Hij één met God en staat dus niet onder God. Maar Hij is niet de Enige, Die in dit Al van vele sterren en hun

planeten, in deze oneindige vloed van tijd dit bereikt heeft. Wij nemen aan, dat het uiteindelijk ons allen mogelijk zal worden ditzelfde te bereiken. Dit is zeer in het kort ons standpunt.

Vraag: U sprak over de strijd, die Jezus brengt. Ik meende, dat dit de strijd was om onszelf te overwinnen, een strijd, waarin Hij ons voor ging.

Antwoord: Deze uitleg wordt wel algemeen gebruikt. Indien wij de feitelijke waarheid nagaan, heeft het christendom echter een feitelijke en voortdurende strijd veroorzaakt over heel de wereld. Deze begint inderdaad met de strijd van de mens tegen zichzelf, maar zet zich voort in de strijd van het christendom tegen het onbegrip van anderen en eindigt uiteindelijk met een poging alle begrippen bij anderen door eigen begrippen te verdringen. Jezus heeft dit ongetwijfeld voorzien en drukte dit uit in het woord "Ik kom niet om u de vrede te brengen, maar het zwaard."

Vraag: Wat is volgens u het doel van mens-zijn, wat is de weg, die de mens moet gaan?

Antwoord: Naar mijn inzicht is het doel van het mens-zijn zich bewust worden van de krachten, die in het "Ik" sluimeren en ons onmiddellijk verbinden met het Goddelijke. Realisatie dus van jezelf en van God, zoals het in je geopenbaard is. Dit lijkt mij het eerste doel van het mens-zijn. Hoe dit te bereiken? Door voortdurend te handelen naar datgene, wat u zelf goed acht. Dit goed-achten te begrijpen als datgene, wat men voelt als noodzaak en behoefte, doch waartegen men op generlei grond of reden bezwaar kan hebben. Zoveel mogelijk welzijn, gezondheid en geluk van anderen bevorderen, dus uw eigen krachten gebruiken om anderen te verheffen.

Ten derde, zich van oordelen over anderen onthouden, evenals oordelen over hun denkwijzen, e.d. Dan zal men verantwoord leven, volgens eigen beste inzichten, dienende, die men dienen kan, komend tot een groot begrip omtrent de wereld en al hetgeen daarmee samenhangt. Ook dus tot een kennen van de mogelijkheden van het eigen "Ik" en de daarin verborgen krachten. Hieruit zal een verdere zelfrealisatie voortvloeien.

Dit zeer in het kort. Wenst u meer hierover, dan als tweede onderwerp opgeven op een volgende avond. Thans onderbreek ik. De spreker is thans aanwezig, zodat ik hem onmiddellijk het woord geef. Goedenavond.

ESOTERISCHE WIJSHEDEN

Goedenavond vrienden,

Ofschoon laat, waarvoor mijn nederige verontschuldiging, is het mij nog gelukt aanwezig te zijn om het woord te richten tot u. Allereerst zou ik de nadruk willen leggen op enkele algemeen bekende wijsheden, zoals ik die zelf heb geleerd en zoals zij ook ten dele in de wijsheden van mijn volk liggen besloten.

Men zegt: "Wie dient, wat hij ziet als recht, is rechtvaardig, want niemand kan een absoluut recht bepalen. Maar door het recht te bevorderen, zoals hij het ziet, help je jezelf te zijn in de wereld en dan geef je anderen de mogelijkheid om, althans enigszins, rechten te vinden en ook rechten t.o.v. uzelf te bezitten."

Hieruit volgen verschillende kleine lessen. Een van die lessen, die mijn meester mij gaf, leerde als volgt: "Heer, gij zijt wijs. Geef mij uit uw achtbare wijsheid een inzicht in de taak van de mens en het recht van de mens." Toen zei mijn meester: "Het recht van de mens wordt bepaald door zijn eigen begrip. Hoe meer de mens meester is over zichzelf, hoe groter het recht, dat hij verwerft. Hoe minder de mens zichzelf beheerst, hoe kleiner de rechten, die hem worden toegestaan. Dit geldt niet alleen voor de mensen, maar ook wel degelijk bij de Goden in de Hemel." Hij verwees daarmee naar de voorstelling in mijn land van de Hemelse Keizer en zijn vier Ondervorsten in de windrichtingen.

Nu was dit antwoord voor mij niet helemaal voldoende, daar ik, evenals u zoëven, het doel van het leven trachtte na te gaan. Daarom vroeg ik hem: "Meester, gij zegt, wat recht is, maar zeg mij, waarom moeten wij mens-zijn om dit recht te ervaren?" Toen gaf hij mij dit lesje: "Zolang als je mens bent, mijn zoon, kan je niet begrijpen, wat mens-zijn betekent. Noch zul je weten, waarom mens-zijn een noodzaak is. Doch wie bewust wordt van de Krachten, die ons allen leiden, zal voor zichzelf beseffen, dat het mens-zijn een voorrecht is. Want mens-zijn betekent bewust jezelf beoordelen en wie eerst zichzelf kan beoordelen, kan ook de Kracht, die hem scheidt, leren kennen. Zonder dit mens-zijn, zou de Schepper misschien een andere mogelijkheid kunnen

geven, maar Hij in Zijn Wijsheid heeft besloten, dat het zo zal zijn. Wij in onze kleinheid kunnen (ons) niet verstouten het te bekritisieren."

Ik heb de weergave wat verkort en wat vernederlandst. Maar hierdoor werd ik mij bewust van verschillende volkswijsheden. Eén daarvan was een klein verhaal.

Zoals u weet is een draak een wezen, dat zich als mens kan vertonen en gelijktijdig als volbrenger van de noodlotsgoden aansprakelijk is voor weersveranderingen, voor bestraffing van schulden, kortom, zeer veel dingen. Deze draak had een kostbaar geheim, "hoe men de Hemel kon betreden". Hij had dit verankerd op een grote toren. Deze toren kon niemand benaderen. Een ieder, die haar benaderde, vond het onmogelijk, al waren zij nog zo licht, de papieren, waarop het geheim lag, op te nemen. Totdat er iemand kwam, die dit begreep. Je kunt een toren niet beklimmen, waarin een geheim ligt, maar je kunt er wel toe afdalen. Wanneer je een groot geheim naar beneden brengt, verliest het zijn wezen en waarde en keert dus terug tot zijn eigen plaats. Maar indien je een geheim verhoogt, dan wordt het werkelijkheid.

De draak werd nu gevraagd door deze, die het geheim had gestolen: "Waarom heb je het niet beter beveiligd?". Toen zei hij: "De Heer der Ruimte, die mij beveelt, heeft mij gezegd: elk geheim is bestemd voor hem, die het bevatten kan. Maar wie een geheim bevatten kan, heeft alle bestanddelen van het geheim reeds in zich. Daarom: laat vrij, wie tot begrip komt en uit het begrip het geheim voor zich begeert. Maar zij, die trachten vanuit hun onbegrip, door het geheim (voor) zich (iets) te bereiken, waar(van) zij niet weten, wat de inhoud is, neem die en breng die naar het Land der Doden achter de Gele Rivier." De legende is veel langer. Zij is door onze grote dichter Fong uitzonderlijk bezongen met vele schone beelden. Haar inhoud is begrijpelijk.

Er zijn raadselen in het leven en wij zoeken allen naar een oplossing van een raadsel voor onszelf. Maar wij kunnen het raadsel niet oplossen, zolang wij niet in staat zijn het probleem, dat het bevat, voor onszelf te beseffen. Ons on-bewustzijn en onvermogen in het menselijk bestaan berust niet op de onwil van een Schepper, of van de Grote Geesten, ons te openbaren, wat werkelijkheid is, maar op ons onvermogen om de vraag te stellen, waarin dit antwoord besloten ligt. Het is onze taak (om) te leren te vragen. Toen ik deze conclusie had bereikt, heb ik daarover gesproken met een zeer wijs man, die langere tijd in een kleine tempel als kluizenaar leefde.

Hij vertelde mij het volgende: "Om een probleem voor jezelf te kunnen stellen, de vraag uit te spreken, zijn twee dingen nodig. In de eerste plaats moet je de belangrijkheid van het probleem beseffen. In de tweede plaats de inhoud. Een onvolledig antwoord van de Goden zou inhouden een onvolledigheid van waarheid. Maar Zij, die zo hoog zijn, dat zij in het Licht zijn opgenomen, dat Zij leven in de Lichtende Kracht, mogen en kunnen geen onwaarheid spreken. Zo zal slechts beantwoord worden, wie juist weet te vragen."

De Christenen hebben een dergelijke stelling geleerd. Jezus zegt: "Vraag en u zal gegeven worden. Klop en er zal worden opengedaan." Dit is volledig waar, indien u weet hoe te vragen. Indien u weet, wat u vraagt. Het is niet zo, dat God in een willekeur vervult, wat u vraagt. Het is niet zo, dat deze spreuk slechts in een verre onbestemde toekomst eens vervuld wordt. Zij geldt vandaag de dag in uw huiselijk leven, mits uw vraag met heel uw wezen wordt gesteld en u precies weet, wat u verlangt. Dé grote fout bij velen, die zoeken naar geestelijk "bewust-zijn" op deze wereld, is niet, dat zij verkeerdelijk zoeken, maar dat zij niet weten, wat zij zoeken. Sta mij toe op deze avond enkele punten aan te stippen.

De mens, die zoekt naar geestelijk bewustzijn, weet al te vaak niet met welk doel hij zoekt. Het is een vage drang, die voortkomt uit innerlijke onzekerheid, uit een probleem, waarbij je meent de wereld niet aan te kunnen. Bij anderen is het een zoeken naar een oplossing, die door anderen wordt gegeven, opdat u zelf zich de moeite kunt besparen de oplossing te zoeken. In deze gevallen kan geen godsdienst en geen lering, geen geheimleer en geen esoterische wijsheid u een antwoord geven op hetgeen u vraagt.

Maar, mijne vrienden, een ieder, die leert zich met zijn vragen te beperken tot de wereld, die hij kent, die zich leert te beperken tot zijn ogenblikkelijke behoeften - geestelijk en stoffelijk- en die met heel zijn wezen verlangt, deze vraag beantwoord te zien, zijn wens vervuld te zien, behoudt voor zich alle mogelijkheden en zal zo de vervulling van zijn wens meemaken.

Mag ik u iets vertellen van veel zuidelijker oorsprong dan ikzelf?

Er waren eens twee werkers op een akker, toen een vlinder door een vogel bedreigd werd. Zij zeiden tot elkaar: "Zie, deze schone bloem van de lucht wordt bedreigd", zo verjoegen zij de vogel, opdat de vlinder door kon vliegen maar daarin was een goede geest verborgen, een fee, zoals u zegt. Zij zei tot hen: "Binnen mijn vermogen sta ik u beiden elk een wens toe. Doch vraagt

gij mij meer dan ik geven kan, moogt gij geen tweede wens doen." De eerste zei: "Maak mij vorst van de wereld." Er geschiedde niets. De tweede dacht na en zei: "Wanneer ik om een maaltijd vraag, vraag ik iets, wat ik zelf reeds bezit, zij het misschien niet zo schoon. Ik moet meer vragen." Uiteindelijk zei hij: "Ik wil de kracht hebben om tweemaal zoveel werk te verrichten als een ander", en die wens werd vervuld. Degene, die koning wilde worden van de wereld, meester van al het bestaande, bleef een eenvoudig werkman, doch de ander, die verzocht om een vergroting van eigen capaciteiten en deze gebruikte in volle ijver, was al snel de rijkste van het dorp en hij eindigde als een zeer geziene regeerder.

Wanneer wij zeggen: "God, geef ons rijkdom", zijn wij dwaas. Wanneer wij zeggen tegen de geest: "Geef ons het geheim des levens", is het dwaas. Maar wanneer wij zeggen: "Geef mij de kracht om voor mij zelf het noodzakelijkste te verwerven en meer", dan krijgen wij dit. Wanneer wij vragen: geef mij de kracht, het bewustzijn, noodzakelijk om de waarheid te leren bevatten, het wordt ons gegeven.

Esoterisch is het stoffelijk, zowel als geestelijk, echter waar, dat men niets door middel van anderen kan verkrijgen. Niemand kan iets werkelijk bezitten, tenzij hij het door eigen pogen heeft verkregen. Niemand kan gelukkig, of wijs zijn, tenzij door eigen leven en streven.

Indien u dit op deze avond, van mij wilt aannemen, dan is het doel van mijn komst meer dan vervuld. Goedenavond.

(verkort)